

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ФІНАНСИ»**

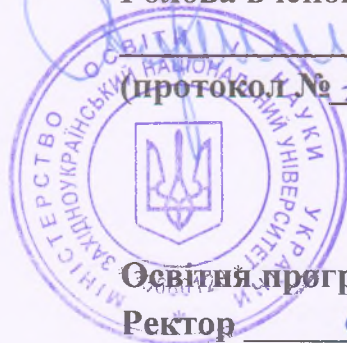
**другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок
галузі знань 07 Управління та адміністрування**

Затверджено ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

Андрій КРИСОВАТИЙ

(протокол № 11 від 26 серпня 2024 р.)

Освітня програма вводиться в дію з вересня 2024 р.

Ректор

Оксана ДЕСЯТНЮК

(наказ № 496 від «26» серпня 2024 р.)

Тернопіль – 2024

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми**

«ФІНАНСИ»

**другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»
галузі знань 07 Управління та адміністрування**

**Проректор з науково-
педагогічної роботи**

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

**Директор Навчально-наукового
центру моніторингу якості
освіти та методичної роботи**

Сергій ШАНДРУК

**Декан факультету
фінансів та обліку**

Андрій КІЗИМА

**Завідувач кафедри фінансів
імені С. І. Юрія**

Андрій КРИСОВАТИЙ

**Голова ГЗС,
професор кафедри фінансів
імені С. І. Юрія**

Ольга КИРИЛЕНКО

Гарант ОПП

Володимир ГОРИН

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. **Андрій КРИСОВАТИЙ**, завідувач кафедри фінансів ім. С. І. Юрія, доктор економічних наук, професор
2. **Володимир ГОРИН**, професор кафедри фінансів ім. С. І. Юрія, доктор економічних наук, професор
3. **Зоряна ЛОБОДИНА**, професор кафедри фінансів ім. С. І. Юрія, доктор економічних наук, професор
4. **Василь ТЕЛЕП** – головний спеціаліст сектору економічного розвитку та інвестицій Байковецької сільської ради, випускник ОПП «Фінанси»
5. **Соломія ТАБАКА**, комунікаційний менеджер Центру підтримки підприємців Дія.Бізнес у Тернополі, випускниця ОПП «Фінанси»
6. **Степан ЗАЗУЛЯК** – здобувач ОПП «Фінанси»

Відгуки та рецензії на освітньо-професійну програму:

Петро ГРИНЧИШИН – начальник Головного управління Державної казначейської служби України у Тернопільській області

Володимир ЧЕПІЛЬ – директор департаменту фінансів Тернопільської обласної військової адміністрації

Віталіна АТЕНЧУК – начальник фінансового управління Тернопільської міської ради

Ольга КАЗИМИРІВ – начальник фінансового відділу Великоберезовицької селищної ради

Ігор ГРИНЬКІВ – Золочівський міський голова

**Профіль освітньо-професійної програми «Фінанси»
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Західноукраїнський національний університет, кафедра фінансів ім. С. І. Юрія
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – магістр. Кваліфікація: магістр з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Фінанси»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяців
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України, сертифікат про акредитацію № 4019 від 23.02.2023 р., термін дії сертифіката – до 01.07.2032 р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень
Передумови	Наявність диплому бакалавра, спеціаліста
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	1 рік 4 місяці
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.wunu.edu.ua/
2 – Мета освітньої програми	
<p>Метою освітньо-професійної програми «Фінанси» є підготовка висококваліфікованих фахівців для різних сфер фінансової системи, які володіють інноваційним мисленням та ґрунтовними знаннями сучасної фінансової науки, здатністю до оцінювання фінансової політики держави із застосуванням сучасного методологічного інструментарію, навиками імплементації інклюзивного підходу до управління фінансовою системою, практичними знаннями щодо прийняття складних управлінських рішень в умовах невизначеності та безпекових ризиків, динамічних змін у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку з урахуванням компетентностей, що дасть їм можливість бути активно залученими у національний інформаційний, дослідницький та професійний простір.</p> <p>Унікальність освітньо-професійної програми полягає в її орієнтації на глибоку спеціальну підготовку фахівців-фінансистів, здатних до застосування інновацій та інклюзивного підходу при вирішенні складних управлінських завдань у різних сферах фінансової системи в умовах невизначеності та безпекових ризиків.</p>	
3 – Характеристика освітньої програми	

<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність)</p>	<p>Освітньо-професійна програма (ОПП) підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок галузі знань 07 Управління та адміністрування</p> <p>Об'єкт(и) вивчення та діяльності: устрій, принципи й механізми функціонування та розвитку фінансових систем.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми в процесі професійної діяльності або навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, щопередбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог.</p> <p>Теоретичний зміст формують поняття, категорії, теорії і концепції фінансової науки, які визначають тенденції і закономірності функціонування й розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>Методи, методики та технології: методи теоретичного та емпіричного пізнання, економіко-математичного аналізу і моделювання, технології пошуку і обробки інформації, методики аналізу даних, оцінювання результатів функціонування різних складових фінансової системи.</p> <p>Інструменти: інформаційно-аналітичні програмні продукти та системи.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Урахування ключових мегатрендів розвитку складових фінансової системи у контексті забезпечення їх транспарентності (посилення інформаційної відкритості функціонування державних фінансів та фінансів корпоративного сектору, об'єктивізація і транспарентність процедур адміністрування фіскальних платежів, підвищення ролі громадського фінансового контролю, розвиток конкурентних підходів і процедур використання коштів у сфері державних фінансів), впровадження елементів конкуренції та поглиблення взаємодії суспільних агентів при управлінні фінансами (поглиблення комунікацій органів влади з бізнесом та громадськістю, їх залучення до вироблення пріоритетів фінансової політики, розвиток корпоративної соціальної відповідальності та участі корпоративного сектору у фінансуванні проектів соціально-економічного розвитку, зростання ролі державно-приватного партнерства, впровадження технологій бюджету участі, проектного підходу в розподілі бюджетного фінансування) зумовлює орієнтацію ОПП на формування актуальних знань і прикладних навиків діяльності майбутніх фахівців-фінансистів в умовах посилення транспарентності та імплементації інклюзивного підходу у функціонування усіх складових фінансової системи.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми</p>	<p>Програма сфокусована на підготовку висококваліфікованих фахівців-фінансистів нової якості, які володіють інноваційним мисленням, мають ґрунтовні й систематизовані знання та компетенції у галузі фінансів, необхідні для успішної діяльності у фінансових органах на різних рівнях публічного управління, а також в органах місцевого самоврядування, підприємствах різних форм власності, бюджетних установах на різних посадах фінансово-економічного та організаційно-управлінського профілю. Отримані здобувачами компетентності можуть бути застосовані в експертно-аналітичному, організаційному, консультативному, громадському</p>

	<p>вимірах функціонування фінансової системи, що підвищує конкурентоспроможність фахівця, визначає його професійне зростання.</p> <p>Ключові слова: фінансова система, фінансове планування та прогнозування, фінансові органи, фінансове управління, фінансовий контроль.</p>
Особливості програми	<p>Особливостями програми є те, що вона передбачає інноваційний, міждисциплінарний характер поєднання теоретичних знань та практичних навиків професійної діяльності у різних сферах фінансової системи, що дає змогу: розвинути у здобувачів ОПП здатність до критичного осмислення концептуальних основ теорії та практики організації фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку для розробки та реалізації в умовах невизначеності та безпекових ризиків стратегічних і тактичних управлінських рішень у різних сферах фінансової системи, які сприятимуть підвищенню ефективності їхнього функціонування, зокрема щодо застосування проектного підходу при формуванні й використанні ресурсів бюджетної системи, державних соціальних фондів, суб'єктів господарювання різних форм власності, організацій, які обслуговують домашні господарства; розвинути спроможність до самостійної організаційної та управлінської діяльності у різних сферах фінансової системи, здатність до застосування інноваційних підходів для вирішення складних, комплексних проблем, які пов'язані з імплементацією інклюзивного підходу у процесі їхнього функціонування.</p>
<p>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
Придатність до працевлаштування	<p>Випускники освітньо-професійної програми «Фінанси» здатні виконувати професійні види робіт та обіймати первинні посади, посадові обов'язки яких вимагають володіння компетентностями у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку згідно з Національним класифікатором України: Класифікатор професій (ДК 003:2010):</p> <p>1120.1. Вищі посадові особи органів державної виконавчої влади 1120.2. Вищі посадові особи місцевих органів державної влади 12. Керівники підприємств, установ та організацій 1229.1. Керівні працівники апарату центральних органів державної влади 1231. Керівники фінансових, бухгалтерських, економічних, юридичних та адміністративних підрозділів та інші керівники 1238. Керівники проектів та програм 13. Керівники малих підприємств без апарату управління 146. Менеджери (управителі) у фінансовій діяльності 1461. Менеджери (управителі) у сфері грошового посередництва 1462. Менеджери (управителі) у сфері фінансового лізингу 1463. Менеджери (управителі) у сфері надання кредитів 1466. Менеджери (управителі) у сфері пенсійного страхування 2447. Професіонали у сфері управління проектами та програмами 2441. Професіонали в галузі економіки 2414.2. Професіонали з фінансово-економічної безпеки</p>
Подальше навчання	<p>Здобуття вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні (доктор філософії) та набуття додаткової кваліфікації в системі післядипломної освіти</p>

5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання та ініціативне самонавчання, навчання через практику. Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер. На практичних заняттях поширеними є кейс-метод, диспути, ситуаційні завдання, тестування, презентації групових проєктів, робочі зустрічі з практиками фінансових органів, підготовка презентацій з використанням сучасних професійних програмних засобів.</p> <p>При підготовці фахівців за ОПП «Фінанси» практикується навчання на платформах Moodle, Zoom, підготовка кваліфікаційної роботи. Консультації викладацьким складом ОПП «Фінанси» здійснюються у формі особистісно-орієнтованої педагогічної взаємодії суб'єктів навчання у закладі вищої освіти, зорієнтованої на формування професійної компетентності майбутнього фахівця</p> <p>Акцент робиться на особистісному саморозвитку, груповій роботі, умінні презентувати результати роботи, що сприяє формуванню розуміння потреби та готовності до продовження самоосвіти протягом життя. За домінуючими методами та способами навчання: активні (проблемні, інтерактивні, проєктні, саморозвивальні) тощо.</p>
Оцінювання	<p>Екзамени в усній та письмовій формах; заліки; проведення модульних робіт; індивідуальне усне опитування; індивідуальне письмове опитування (самостійна робота, тестування); презентація командних (групових) проєктів; презентація результатів самостійної роботи (реферати, есе, опитування); проходження навчальних курсів на освітніх платформах з отриманням сертифікатів; захист комплексних практичних індивідуальних завдань; захист переддипломної практики; захист кваліфікаційної роботи.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності. СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання. СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських</p>

	<p>рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.</p> <p>СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК10. Розуміння та здатність до критичного осмислення концептуальних основ функціонування публічних фінансів, застосування сучасного теоретичного і методичного інструментарію для забезпечення ефективного управління ними на засадах прозорості та проектного підходу.</p> <p>СК11. Здатність демонструвати у практичній діяльності поглиблені знання щодо економічних, інституційних та правових засад, а також інструментів імплементації інклюзивного підходу при ухваленні управлінських рішень щодо складання державних фінансових планів, організації їхнього виконання, контролю за виконанням та підготовки звітності, забезпечення умов для реалізації цих управлінських рішень.</p> <p>СК12. Здатність до критичного осмислення концептуальних основ фінансової безпеки, середовища її формування та загроз порушення, застосування методичних підходів до оцінювання фінансової безпеки у різних складових фінансової системи.</p> <p>СК13. Здатність використовувати у практичній діяльності у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку теоретичні знання в частині сучасних підходів про застосування методів та інструментів забезпечення фінансової безпеки у різних складових фінансової системи.</p>
--	--

7 – Програмні результати навчання

	<p>ПРН01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.</p> <p>ПРН02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>ПРН03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.</p> <p>ПРН04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>ПРН05. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.</p> <p>ПРН06. Доступно і аргументовано представляти результати</p>
--	---

	<p>досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.</p> <p>ПРН07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.</p> <p>ПРН08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та управляти ними.</p> <p>ПРН09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>ПРН10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>ПРН11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.</p> <p>ПРН12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.</p> <p>ПРН13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.</p> <p>ПРН14. Обґрунтовувати та реалізувати ефективні управлінські рішення щодо застосування сучасного теоретичного та методичного інструментарію для забезпечення ефективного управління публічними фінансами на засадах транспарентності та проектного підходу.</p> <p>ПРН15. Демонструвати у практичній діяльності поглиблені знання щодо економічних, інституційних, правових засад та інструментів імплементації інклюзивного підходу при ухваленні управлінських рішень щодо складання державних фінансових планів, організації їхнього виконання, контролю за виконанням та підготовки звітності, забезпечення умов для реалізації цих управлінських рішень.</p> <p>ПРН16. Застосовувати поглиблені знання для виявлення загроз фінансовій безпеці та джерел їхнього виникнення, застосування методичних прийомів для оцінювання рівня фінансової безпеки у різних складових фінансової системи.</p> <p>ПРН17. Обґрунтовувати та реалізувати ефективні управлінські рішення щодо використання сучасних підходів, методів та інструментів для забезпечення фінансової безпеки у різних складових фінансової системи.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Науково-педагогічні працівники, які забезпечують реалізацію освітньо-професійної програми:</p> <ul style="list-style-type: none"> – мають наукові ступені за спеціальністю та підтверджений рівень наукової і професійної активності, що відповідає вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності; – за кваліфікацією відповідають профілю і напряму дисциплін, що викладаються; – мають необхідний стаж педагогічної та досвід практичної роботи. <p>У процесі організації навчального процесу залучаються професіонали з досвідом управлінської, фахової роботи.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Навчальні аудиторії, навчально-комп'ютерні лабораторії ЗУНУ, електронні читальні зали бібліотеки ЗУНУ, спеціалізований кабінет ОПП «Фінанси».</p> <p>Для навчання студентів передбачено роздатковий матеріал по дисциплінах, що викладаються.</p>

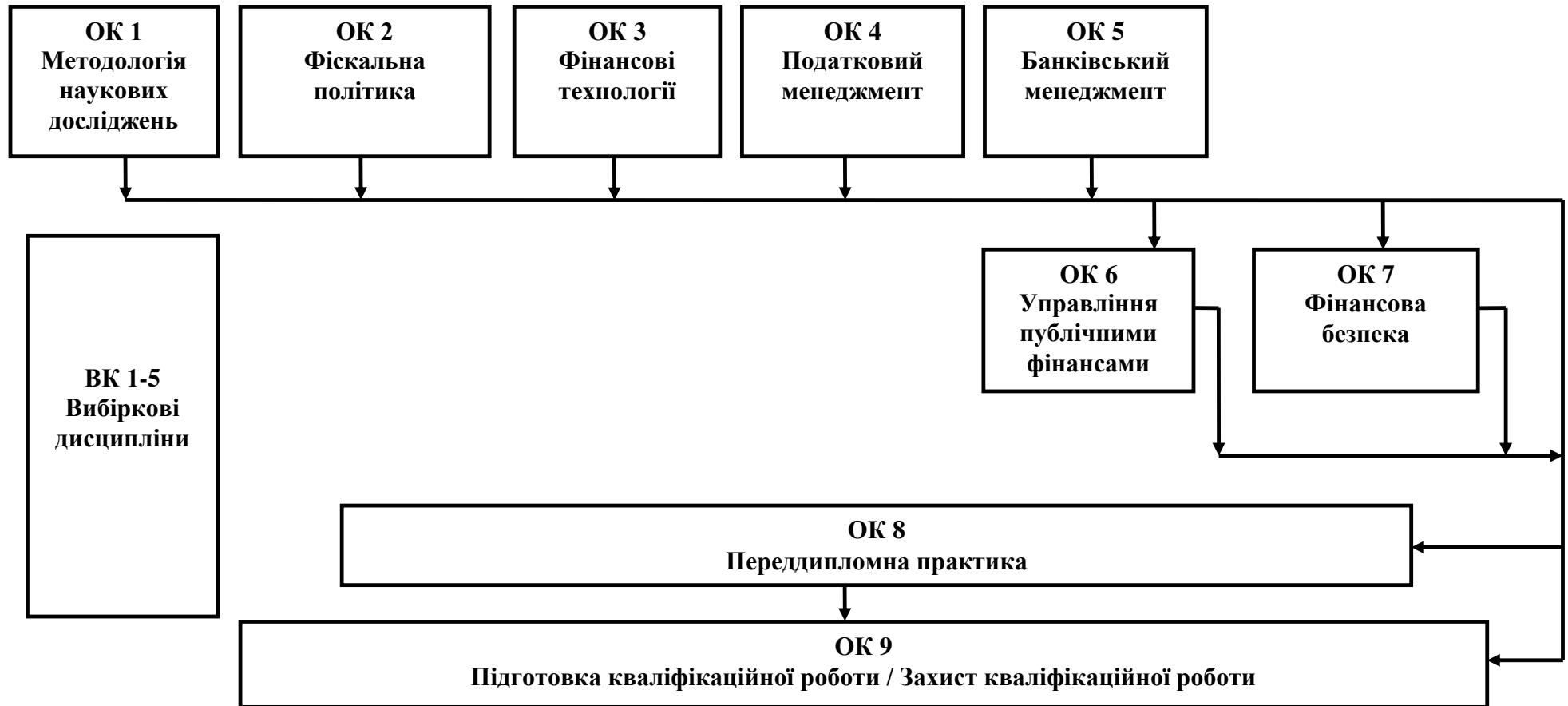
	Є доступу до мережі Інтернет, діє Wi-Fi. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць в гуртожитках відповідає вимогам.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Навчальні та наукові фонди, електронні ресурси бібліотеки ім. Л. Каніщенка ЗУНУ, навчальні та наукові фонди Тернопільської обласної наукової бібліотеки, Інтернет-ресурси, електронні навчально-методичні комплекси дисциплін, робочі програми дисциплін, методичні рекомендації та вказівки з: вивчення дисциплін, написання міждисциплінарної курсової та кваліфікаційної роботи, проходження переддипломної практики.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Відповідно до укладених угод ЗУНУ
Міжнародна кредитна мобільність	Відповідно до укладених угод ЗУНУ та угод про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ K1)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Відповідно до вимог чинного законодавства

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОПП

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти			
ОК 1	Методологія наукових досліджень	5	екзамен
ОК 2	Фіскальна політика	5	залік
ОК 3	Фінансові технології	5	екзамен
ОК 4	Податковий менеджмент	5	екзамен
ОК 5	Банківський менеджмент	5	залік
ОК 6	Управління публічними фінансами	5	екзамен
ОК 7	Фінансова безпека	5	екзамен
ОК 8	Переддипломна практика	15	захист звіту
ОК 9	Підготовка кваліфікаційної роботи	12	
	Захист кваліфікаційної роботи	3	захист
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		65 кредитів /1950 годин	
Вибіркові компоненти			
Загальний обсяг вибірових компонент:		25 кредитів/750 годин	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90 кредитів / 2700 годин	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми «Фінанси»

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів освітньо-професійної програми (ОПП) другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею диплому із присвоєнням кваліфікації: ступінь вищої освіти – магістр, спеціальність «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», освітньо-професійна програма «Фінанси».

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

**4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам
освітньо-професійної програми «Фінанси»**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9
ЗК 1	+								+
ЗК 2		+							
ЗК 3	+							+	+
ЗК 4	+		+	+	+	+	+	+	+
ЗК 5		+	+	+	+	+	+		+
ЗК 6		+						+	
ЗК 7		+							
ЗК 8		+							+
ЗК 9	+							+	+
СК 1	+		+			+	+	+	+
СК 2			+					+	+
СК 3					+	+	+	+	+
СК 4	+		+					+	+
СК 5				+				+	+
СК 6					+			+	+
СК 7	+				+			+	+
СК 8				+				+	+
СК 9			+	+				+	+
СК 10						+		+	+
СК 11						+		+	+
СК 12							+	+	+
СК 13							+	+	+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми «Фінанси»

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9
ПРН 1	+					+	+	+	+
ПРН 2	+		+						+
ПРН 3	+	+				+		+	+
ПРН 4	+				+		+	+	+
ПРН 5		+						+	+
ПРН 6	+	+						+	+
ПРН 7		+		+				+	+
ПРН 8				+		+		+	+
ПРН 9			+		+		+	+	+
ПРН 10			+					+	+
ПРН 11				+	+	+	+	+	+
ПРН 12			+	+	+	+	+	+	+
ПРН 13			+	+	+			+	+
ПРН 14						+		+	+
ПРН 15						+		+	+
ПРН 16							+	+	+
ПРН 17							+	+	+